

Styr på informationsstrømmen

Af Carsten R. Kjaer

■ Forskere skal publicere, skal de! For skal du have nogen chance for en karriere som videnskabsmand, skal du kunne fremvise et vognlæs af publikationer i internationale tidsskrifter med peer review.

Når succeskriteriet i den grad er et spørgsmål om antal, så bliver det samlede resultat selvfølgelig derefter: nemlig kæmpestort. Det betyder også, at der til stadighed kommer nye eksotiske videnskabelige tidsskrifter til, der kan aftage strømmen af afhandlinger, og det betyder igen, at fremtrædende forskere må bruge mere og mere tid på at gennemlæse og bedømme andres afhandlinger. Med al denne aktivitet er der ikke noget at sige til, at der kan forekomme smuttere, som giver anledning til heftige diskussioner i forskellige videnskabsblogs.

Men når vi nu har et system, der honorerer kvantitet, og alle derfor er interesserede i, at der bliver publiceret mest muligt, så gælder det om, at få deklareret artikler og tidsskrifter bedre, så vi læsere ved, hvad vi har med at gøre. Og her er det mit indtryk, at der på trods af sværmet af videnskabelige tidsskrifter mangler nogle kategorier.

Nogle forslag til titler kunne være:

Journal of Wild Ideas

Det er en kendt sag, at det kan være svært at komme igennem med helt nye ideer, især hvis de går på tværs af etablerede fagspecialer. Her kan både skoledannelse og gamle runkedorer stå i vejen for, at nye interessante ideer bliver offentliggjort. Og måske vil nogle af disse vilde ideer med tiden vise sig at rumme guld.

Men nogle gange er ideerne åbenlyst nonsens, og i sådanne tilfælde kan manuskripter passende henvises til:

Bull Shit Science Magazine

Her er stedet for alle, der har udviklet deres helt egne teorier for, hvordan Universet i virkeligheden er skruet sammen, og som de eneste har indset, at alt hvad vi ved om relativitetsteori, kvantemekanik og evolution er skrupforkert. I stedet for, at deres manuskripter havner på hjemmelavede hjemmesider eller som betalte annoncer i aviser, kan de med fordel offentliggøres i et dertil indrettet tidsskrift.

Journal of Negative Results

Hvor tit ser du videnskabsnyheder refereret af typen: »Et internationalt forskerhold har I tre måneder målt, om der var en sammenhæng mellem xx og yy. Det var der ikke!«

Negative resultater er bare kedelige mener enhver redaktør med respekt for sig selv, men derfor kan de jo godt være ganske belærende. Især kan de jo spare andre forskergrupper for i uvidenhed at gentage det samme arbejde med samme kedelige resultat til følge. Ikke mindst er det vigtigt, hvis et negativt resultat faktisk tilbageviser noget, andre allerede har publiceret som et positivt resultat, og som der måske oven i købet bliver undervist i rundt omkring.

Replication

Og nu vi snakker om kedelige resultater - hvem gider så læse om gentagelser af eksperimenter eller undersøgelser af allerede veletablerede sammenhænge? Der er der faktisk mange, der gør, da gentagelsen, al sin kedelighed til trods, er et afgørende element i videnskabelig arbejde. Så lad os hylde gentagelserne med et særskilt tidsskrift.

Journal of Prepaid Results

Vi ved jo alle sammen godt, at videnskab ikke altid udføres ud fra ædle motiver og sandhedssøgen. Ofte handler det om cool business, hvor en artikel skrives med det formål at anprise et produkt - typisk et nyt lægemiddel. Her er tidsskriftet, hvor dette bare er helt i orden (og så kan vi forhåbentligt slippe for sådanne artikler andre steder).

Med denne vifte af tidsskrifter skulle der være mulighed for at få mere styr på informationsstrømmen til glæde for brugerne. ■